

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

navrhovatele: J. D.

za účasti:

1. **Magistrát města Karlovy Vary,**
sídlem Moskevská 2035/21, 361 20 Karlovy Vary,
2. **Sdružení nezávislých kandidátů za perspektivní Mírovou,**
jednající zmocněnkyní D. B.
3. **Občané pro Mírovou,**
jednající zmocněnkyní I. M.

o návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Mírová, konaných dne 18. 9. 2021

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Návrh

1. Navrhovatel se návrhem ze dne 27. 9. 2021, doručeným Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 30. 9. 2021, domáhal vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Mírová, konaných dne 18. 9. 2021.
2. Navrhovatel v úvodu svého návrhu uvedl, že je kandidátem zaregistrovaným ve volebním obvodu obce Mírová pro volby do zastupitelstva této obce, které se konaly dne 18. 9. 2021, a dále že výsledky těchto voleb byly vyhlášeny dne 20. 9. 2021.
3. Dále navrhovatel poukázal na to, že obec Mírová je vydavatelem „*tisku územně správního celku*“ 3 až 4x ročně pod názvem RADNIČNÍ LISTY MÍROVÁ (dále jen „*Radniční listy*“). Výtisky nejsou označeny datem vydání, jsou číslovány a v tomto roce byla do schránek občanů vložena čísla 1, 2, 3/2021. Číslo 1/2021 vyšlo dne 11. 5. 2021, číslo 2/2021 dne 13. 7. 2021 a číslo 3/2021 dne 13. 9. 2021. Před vydáváním Radničních listů žádnou podobnou tiskovinu obec nevydávala. S ohledem na obsah Radničních listů, čas zahájení jejich vydávání a neumožnění přístupu na jejich stránky opozici, je podle navrhovatele možno tvrdit, že na účet obce si skupina ovládající obec, 4 měsíce před konáním voleb, vytvořila

pro ostatní kandidáty nedostupnou propagační tiskovinu. Všechna sdělení a tvrzení v těchto číslech tedy mohla ovlivňovat voliče ve volební prospěch kandidátů, kteří byli před volbami i nyní členy zastupitelstva, členy redakční rady Radničních listů a starostka obce Mírová odpovědným redaktorem Radničních listů. Podle navrhovatele zákon nebrání využití obecních periodik pro volební kampaň, pokud k ní mají rovný přístup všechny kandidující strany a osoby. Z nálezu pléna Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 73/04 navrhovatel citoval následující: „*Není pochybností, že sdělovací prostředky, kterými disponují územní samosprávné celky... podléhají z hlediska využití ve volební kampani přísnějším pravidlům, než je tomu v případě vydavatelů, které jsou osobami soukromého práva. Neznamená to sice jejich povinnost zajišťovat mechanicky stejný prostor pro jednotlivé strany a osoby, i zde se však musí uplatnit pravidlo možnosti rovného „přístupu“. Jiný postup by byl v rozporu s pravidly volné soutěže politických stran podle čl. 5 Ústavy a svobodné soutěže politických sil podle č. 22 Listiny... Pro tyto tiskoviny v případě jejich zpřístupnění volebním stranám platí zásada rovnosti šancí, která plyne z principu svobodné soutěže politických stran a vydavatel nebo provozovatel takových sdělovacích prostředků musí zvážit, zda je schopen respektování takového přístupu zajistit... Jiný přístup by mohl voličům naznačovat, že obec jako veřejnoprávní korporace preferuje jen určité volební strany.*“

4. Navrhovatel dále namítal, že v zákoně o volbách do obcí (zákon č. 491/2001 Sb.) je stručně upravena volební kampaň. V § 30 odst. 1 je stanoveno, že pro volební kampaň starosta může vyhradit plochu pro vylepování volebních plakátů, a to nejméně 16 dnů přede dnem voleb. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran. Plochu pro vylepování volebních plakátů poskytne obec k využití bezplatně. S ohledem na technický pokrok je nutno za „plochu pro vylepování volebních plakátů“ analogicky považovat i tisk územně správního celku. Vydávání tohoto tisku zahájila obec v čase, který odpovídá období, které je významné pro volební kampaň do voleb a tomuto účelu bez výhrad tento tisk téměř výlučně sloužil a bylo zřejmé, že tak byl načasován i počátek jeho vydávání.
5. Navrhovatel dále považoval za potřebné z již citovaného nálezu Ústavního soudu doplnit následující: „*Není sporu o tom, že tiskoviny, vydávané jako obecní zpravodaje, tím, že jsou v rukou veřejné moci, musí zachovávat korektnost a neutralitu. V pozici starosty musí kandidát dodržovat určitá pravidla, neboť v tomto postavení je úředníkem, a tudíž nemá obecně svobodu projevu jako obyčejní občané. Stručně řečeno, nemůže své pozice starosty využít pro svoji volební kampaň.*“
6. Navrhovatel z výše uvedeného dovodil, že pro svoji volební kampaň začali dnešní členové zastupitelstva (kteří byli prakticky jen v nepatrně pozměněném složení členy i minulého zastupitelstva) vydávat tiskovinu Radniční listy, a dále i to, že ostatním kandidátům a stranám, registrovaným k předmětným volbám, neposkytli v tomto tisku žádný prostor pro vedení jejich volební kampaně.
7. Navrhovatel uzavřel, že má za to, že uvedeným jednáním byla porušena ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do obcí, a proto navrhl, aby soud po provedeném jednání rozhodl tak, že volby konané dne 18. 9. 2021 do Zastupitelstva obce Mírová jsou

neplatné.

8. Společně se svým návrhem navrhovatel soudu doložil výtisky Radničních listů č. 1/2021, č. 2/2021 a č. 3/2021.

II.

Účastníci řízení a jejich vyjádření k návrhu

9. Vzhledem k tomu, že předmětem řízení je návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Mírová konaných dne 18. 9. 2021 (dále jen „volby v obci Mírová“), soud kromě navrhovatele oslovil jako účastníky řízení ve smyslu § 90 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) Magistrát města Karlovy Vary, jakožto příslušný volební orgán pro volby v obci Mírová, neboť se jedná o pověřený obecní úřad pro obec Mírová (viz: <http://www.kr-karlovarsky.cz/obcan/obec.htm?id=65>), a dále dvě volební strany, které se zúčastnily voleb v obci Mírová, tj. volební strana č. 1 - Sdružení nezávislých kandidátů za perspektivní Mírovou (dále též jen „volební strana č. 1“) a (iii) volební strana č. 2 - Občané pro Mírovou (dále též jen „volební strana č. 2“).
10. K výzvě soudu, kteroužto soud oslovil účastníky řízení a vyzval je k vyjádření se k podanému návrhu, soud nejprve obdržel dne 8. 10. 2021 podání ve formě e-mailové zprávy od pana Z. B., místostarosty obce M., které obsahuje vyjádření k předmětnému návrhu na neplatnost voleb v obci Mírová a které bylo podepsáno panem Z. B. a L. B. (následně bylo toto vyjádření soudu doručeno poštou dne 11. 10. 2021, včetně příloh). Jelikož z podání nebylo patrné, za koho bylo vyjádření učiněno, dotázal se soud pana Z. B., zda jím zaslané vyjádření k návrhu na neplatnost voleb v obci Mírová datované dne 8. 10. 2021, je vyjádřením učiněným za obec Mírová či za jiný subjekt. Tento soudu sdělil, že vyjádření zaslal za volební stranu č. 1, přičemž k následné výzvě soudu k prokázání zmocnění pana Z. B. k jednání za volební stranu č. 1, jejíž zaregistrovanou zmocněnkyní je D. B., dotazovaný sdělil, že soudu bude zasláno nové vyjádření učiněné zmocněnkyní D. B. Soud se tudíž vyjádřením pana Z. B. již dále nezabýval.
11. Dne 11. 8. 2021 bylo soudu doručeno vyjádření volební strany č. 1, které již učinila zmocněnkyně D. B. K předmětnému návrhu volební strana č. 1 uvedla, že občanský vyjadřující se k dění v obci, v trochu jiné podobě, obec Mírová vydává cca dvakrát ročně již asi tři roky. Již v minulém roce chtěli vydávat časopis Radniční listy častěji, a z tohoto důvodu v letošním roce požádali o zaregistrování periodického tisku na Ministerstvu kultury ČR, přesně dle tiskového zákona. Ihned po zákonné registraci začali periodický tisk vydávat. Podle volební strany č. 1 není pravdou, že Radniční listy byly vydávány účelově, a to až po odstoupení opozičních zastupitelů, jak tvrdí navrhovatel. Dále bylo namítáno, že Radniční listy jsou vydávány nestranně a odpovídají jen na vzniklé otázky a dění v obci Mírová, propagují různé kulturní, sportovní a jiné dění v obci Mírová. Radniční listy budou i nadále vydávány jako periodický tisk. Nemají žádný zájem jejich vydávání zrušit. Dále volební strana č. 1 sdělila, že opoziční strana nikdy, a to ani v náznaku, nepožádala o příspěvek v Radničních listech. V případě, že by o toto bylo požádáno, nebyl žádný důvod příspěvek do Radničních listů nevložit, dle tiskového zákona. Volební strana č. 1 je přesvědčena, že tak nebylo učiněno z důvodu, že „Spolek

zdravé životní prostředí Mírová“, kterého je navrhovatel předsedou, vydává časopis, kde uskupení Občané pro Mírovou [tj. volební strana č. 2 – pozn. soudu] propagovalo svůj předvolební program. Dále volební strana č. 1 uvedla, že v Radničních listech cíleně nikdy neměla svoji propagaci. Nejsou si vědomi žádného pochybení, a pokud k nějakému došlo, jistě nebylo učiněno úmyslně. Radniční listy zpracovává občan obce Mírová P. B., včetně tisku, a to zcela zdarma. Pan P. B. je odborník na vydávání tisku, a navíc je absolutně nestranný. Jako přílohy vyjádření byly ve vyjádření označeny (i) kopie Radničních listů a (ii) výtisky opozičního časopisu. Tyto dokumenty byly soudu doloženy již v podání od pana Z. B., a to společně s dopisy označenými jako podnět k zahájení řízení o přestupku ze dne 16. 6. 2021 a opakovaný podnět k zahájení řízení o přestupku ze dne 7. 7. 2021 učiněný starostkou a místostarostou obce Mírová.

12. Účastníci řízení Magistrát města Karlovy Vary a volební strana č. 2 se ve stanovené lhůtě k návrhu nevyjádřili.

III.

Posouzení věci soudem

13. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Podle § 90 odst. 2 věty první s. ř. s. platí, že v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Podle § 90 odst. 3 s. ř. s. soud rozhodne usnesením, a to do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu; jednání není třeba nařizovat.
14. V posuzované věci se jedná o problematiku voleb do zastupitelstev obcí, která je upravena volebním zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), tudíž zvláštním zákonem ve smyslu § 90 odst. 1 s. ř. s., který stanoví podmínky, za nichž se vyjmenovaní navrhovatelé mohou domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb (popř. neplatnosti hlasování, anebo neplatnosti volby kandidáta, což ovšem nebyl soudem posuzovaný případ), se rozumí volební zákon.
15. Podle § 60 odst. 1 volebního zákona podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona platí, že návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.
16. Vzhledem k tomu, že soud neshledal důvod pro nařízení jednání, když o věci samé bylo

možné rozhodnout na podkladě shromážděných listin a informací, rozhodl v souladu s § 90 odst. 3 věta druhá s. ř. s. o věci samé bez jednání.

17. Sdělením Ministerstva vnitra ČR ze dne 6. 5. 2021, o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obcí, publikovaným ve Sbírce zákonů č. 194/2021, částka 81, ministr vnitra vyhlásil na den 18. 9. 2021 nové volby do zastupitelstva mj. obce Mírová, okres Karlovy Vary, kraj Karlovarský.
18. Ze zápisu o výsledku voleb v obci Mírová podepsaného dne 18. 9. 2021 ve 23:03 hod. zaměstnancem obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu, a dále zaměstnancem Českého statistického úřadu, kterýžto zápis byl ve smyslu § 47 volebního zákona publikován na úřední desce účastníka řízení Magistrátu města Karlovy Vary, jako příslušného volebního orgánu (<https://mmkv.cz/cs/eud/obec-mirova-zapis-o-vysledku-voleb-do-zastupitelstva-obce>), vyplynulo, že za volební stranu č. 1 (Sdružení nezávislých kandidátů za perspektivní Mírovou) byli zvoleni čtyři kandidáti, a to (i) L. B. (108 hlasů), (ii) M. V. (104 hlasů), (iii) Z. B. (102 hlasů) a (iv) V. B. (101 hlasů), a dále že za volební stranu č. 2 (Občané pro Mírovou) byli zvoleni tři kandidáti, a to (i) J. Č. (83 hlasů), (ii) S. S. (79 hlasů), a (iii) M. S. (78 hlasů). Poměr hlasů k základu mezi volební stranou č. 1 a volební stranou č. 2 činil 56,25 % ku 43,74 %.
19. Výsledky voleb v obci Mírová byly publikovány ve Sbírce zákonů č. 343/2021, částka 150, rozeslané dne 21. 9. 2021, a to sdělením Státní volební komise ze dne 20. 9. 2021, o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků nových voleb do zastupitelstev obcí konaných dne 18. září 2021.
20. Soud lustrací v informačním systému základních registrů zjistil, že navrhovatel má zaregistrován od r. 1996 trvalý pobyt v obci Mírová, tj. ve volebním okrsku pro volby v obci Mírová (srov. § 28 volebního zákona). Dále měl soud ze zápisu o výsledku voleb v obci Mírová za prokázané, že navrhovatel byl v těchto volbách kandidátem do zastupitelstva a byl též zvolen jako první náhradník za volební stranu č. 2. Navíc žádný z účastníků řízení aktivní legitimaci navrhovatele nezpochybnil. Soud měl proto za to, že návrh byl podán oprávněnou osobou.
21. S ohledem na datum vyhlášení výsledku voleb v obci Mírová (21. 9. 2021) a datum podání návrhu (30. 9. 2021) soud hodnotil podaný návrh jako včasný.
22. Vzhledem k tomu, že podaný návrh splňoval všechny zákonem stanovené náležitosti, soud přistoupil k jeho věcnému projednání a rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že návrh **není důvodný**.
23. Z výše citovaných ustanovení § 90 odst. 1 s. ř. s. a § 60 odst. 3 volebního zákona vyplývá, že základním předpokladem úspěšnosti návrhu na vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb je zjištění, že vůbec došlo k porušení ustanovení volebního zákona. Volební zákon pak dále vyžaduje, aby se tak stalo kvalifikovaným a natolik intenzivním způsobem, který mohl výsledky voleb hrubě ovlivnit. Rámec přezkumné činnosti soudu přitom vymezují tvrzení navrhovatele, že byl porušen zákon a jakým konkrétním způsobem a v jaké intenzitě z hlediska výsledků voleb.

24. Soud pokládá za potřebné připomenout základní ústavní východiska voleb a volebního soudnictví nastíněná již v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04. Ústavní soud v citovaném nálezu mj. vyslovil právní závěr, že *„lid je zdrojem státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. [...]“*
25. Z judikatury Nejvyššího správního soudu soud poukazuje zejména na usnesení ze dne 13. 2. 2018, č. j. Vol 62/2018-8 a v něm vyslovený závěr: *„Ostatně i celá konstrukce procesu rozhodování o návrzích ve volebním soudnictví a její konkrétní projevy v s. ř. s. (nepřípustnost návrhu podaného k nepříslušnému soudu podle § 92 s. ř. s. či nemožnost prominutí zmeškání lhůty k podání návrhu podle § 93 odst. 3 s. ř. s.) odrážejí skutečnost, že v zákonem dané lhůtě má navrhovatel povinnost podat návrh takovým způsobem, aby o něm soud mohl rovnou rozhodnout.“* Podrobnější výklad k otázce požadavků na návrh ve volebním soudnictví poskytl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 13. 12. 2004, č. j. Vol 13/2004-91, kde uvedl následující: *„Z ustanovení § 87 odst. 2 volebního zákona plyne, že návrh na neplatnost voleb je třeba podat nejpozději deset dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí. Z ustanovení § 93 odst. 3 s. ř. s. vyplývá, že zmeškání lhůty k podání návrhu nelze prominout. [...] Citovaná ustanovení hovoří sice pouze o návrhu na zahájení řízení, avšak je nepochybné, že lhůta se vztahuje i na uvedení všech skutkových a/nebo právních důvodů, z nichž navrhovatel shledává volby neplatnými. Návrh totiž není tvořen pouze procesním nárokem, tedy uvedením toho, čeho se navrhovatel domáhá, ale též tvrzením důvodů, z nichž se domáhá určitého soudního výroku. Návrh na rozhodnutí ve věci a k němu vedoucí skutkové a/nebo právní důvody tvoří jeden celek. Z této příčiny Nejvyšší správní soud nepřihlížel k tvrzením obsaženým v doplnění návrhu, která měla povahu nových skutečností, a nepřistoupil ani k provádění dokazování připojenými přílohami. Tento závěr vyplývá i ze zcela specifické povahy volebního soudnictví, které je svázáno přísnými lhůtami, v nichž musí soud rozhodnout a své rozhodnutí v úplném znění vyvěsit na úřední desce: v řízeních ve věcech neplatnosti voleb a hlasování je podle § 90 odst. 3 s. ř. s. soud povinen rozhodnout do dvaceti dnů poté, kdy mu došel návrh. Tato krátká lhůta by např. ani neumožňovala, aby soud s novými důvody stihl obeznámit druhou stranu a umožnit jí, aby se mohla kvalifikovaně vyjádřit a skutečně a účinně hájit svá práva, čímž by porušil právo na „rovnost zbraní“ v řízení před soudem. Resp. pokud by soud dostatečnou lhůtu k vyjádření protistraně poskytl, porušil by sám procesní předpis, neboť by nestihl rozhodnout v předepsané lhůtě a - pokud by návrhu na neplatnost voleb vyhověl - ohrozil by tím i případnou přípravu opakovaných voleb; takový postup by však byl zjevně absurdní a mohl by se stát nástrojem pro obstrukce. S ohledem na tuto teleologickou redukci, princip rovnosti, povahu volebního soudnictví, jakož i jednotu procesního nároku s důvody, z nichž povstává, má Nejvyšší správní soud za to, že po lhůtě stanovené pro podání návrhu již novoty přípustné nejsou.“*
26. Z právě citované judikatury vyplývá, že v řízení ve věcech voleb lze účinně uvést všechny skutkové a právní důvody, o něž navrhovatel opírá svůj návrh, pouze ve lhůtě stanovené

pro podání návrhu.

27. V projednávané věci se navrhovatel ve svém návrhu domáhal neplatnosti voleb v obci Mírová, když tvrdil porušení volebního zákona, které mělo spočívat v tom, že skupina zastupitelů ovládající obec Mírová (kteří byli členy redakční rady Radničních listů, včetně starostky obce Mírová) začala v roce 2021 vydávat Radniční listy, kterými si tito zastupitelé vytvořili propagační listinu nedostupnou pro ostatní kandidáty a volební strany, když jim neposkytli žádný prostor pro vedení volební kampaně. Navrhovatel na podporu svých tvrzení soudu doložil toliko výtisky tří čísel Radničních listů vydaných v roce 2021. Takto navrhovatel vymezil předmět soudního přezkumu voleb v obci Mírové.

28. Soud v projednávané věci ve svém posouzení návrhu vycházel z obecných východisek soudní kontroly voleb, která shrnul Ústavní soud v případě voleb do zastupitelstva obce ve svém nálezu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18 – 2 následovně:

„72. Předmětem přezkumu správního soudu v řízeních tzv. volební stížnosti je otázka protizákonnosti a intenzity této protizákonnosti, tedy ochrana objektivního volebního práva, nikoliv ochrana subjektivního volebního práva jednotlivce [srov. usnesení sp. zn. II. ÚS 540/02 ze dne 19. 10. 2004 (U 51/35 SbNU 603)]. Všechny možné vady volebního procesu a pochybení v něm je třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování [nález sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005 (N 17/36 SbNU 185; 140/2005 Sb.)].

73. Postup úvah soudu při přezkumu voleb tak odpovídá „algoritmu“ (zobecněnému myšlenkovému postupu) vyjádřenému v usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 6/2004-12 ze dne 2. 7. 2004, č. 354/2004 Sb. NSS. Ve smyslu jeho závěrů je třeba hodnotit 1. nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebních zákonů, 2. existenci vztahu (souvislosti) mezi touto nezákonností a volebním výsledkem a 3. zásadní intenzitu této nezákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně volební výsledek zpochybňovat, tj. odůvodňovat závěr, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištěné nezákonnosti.

74. Ústavní soud, tak jako správní soudy, dříve vycházel z toho, že úprava soudní kontroly voleb je alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti. Tyto závěry je třeba přizpůsobit změně § 60 odst. 2 až 4 volebního zákona provedené zákonem č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony. Ten upravil původní předpoklad porušení zákona „způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb“ na předpoklad nový: „způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb“.

75. V tomto ohledu se Ústavní soud v zásadě ztotožňuje se závěry usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 16/2018-33 ze dne 15. 2. 2018, č. 3717/2018 Sb. NSS. Nově formulovaný požadavek na hrubé ovlivnění výsledku je v zásadě jen jiným vyjádřením požadavku nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 na zásah volebního soudu ve výjimečných případech, kdy se vady volebního procesu prokazatelně promítly do výsledku voleb tak, že byl by zvolen jiný kandidát. Hrubým

ovlivněním výsledku voleb totiž je právě jiné rozdělení mandátů, než jaké odpovídá vůli voličů (a contrario není třeba se věcně zabývat návrhy, které směřují jen proti nesprávnému údaji o volebním zisku a z takových tvrzení neplyne i možné jiné rozdělení mandátů).

77. Protiprávnost relevantní pro soudní kontrolu voleb může být dána i porušením jiných právních předpisů než výhradně toho kterého volebního zákona, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces, pokud tyto případy z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, příp. se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech podústavního práva [obdobně nález sp. zn. Pl. ÚS 57/10 ze dne 18. 1. 2011 (N 2/60 SbNU 11)].“

29. Soud se nejdříve zabýval naplněním prvního z předpokladů algoritmu soudní kontroly voleb, kterým je nezákonnost spočívající v porušení volebního zákona, popř. jiných předpisů vážících se na volební proces.
30. Navrhovatelem tvrzená nezákonnost voleb v obci Mírová má spočívat ve vydávání Radničních listů, jakožto tisku územně správního celku, a to konkrétně tří čísel, která obec Mírová (redakční rada ve složení L. B., Z. B. a V. B.) postupně vydala a distribuovala občanům obce Mírová v průběhu roku 2021 před tím, než se uskutečnily volby v obci Mírová. Žalobce namítal porušení § 30 volebního zákona, když Radniční listy označil za jistou formu „plochy pro vylepování volebních plakátů“, jejíž využívání by mělo odpovídat zásadě rovnosti kandidujících stran, k čemuž ovšem podle navrhovatele nedošlo, neboť ostatním kandidátům a stranám zaregistrovaným k předmětným volbám nebyl poskytnut žádný prostor pro vedení jejich volební kampaně.
31. Předně je třeba uvést, že navrhovatel nejen že nedoložil, ale dokonce ani netvrdil, že by on či někdo jiný z kandidátů či volebních stran zaregistrovaných pro volby v obci Mírová oslovil vydavatele Radničních listů, popř. redakční radu, s žádostí o poskytnutí prostoru pro jejich volební kampaně, a dále že by takováto žádost byla ze strany vydavatele Radničních listů bezdůvodně odmítnuta. Již z tohoto důvodu nelze učinit dílčí závěr, že by došlo k porušení zásady rovnosti kandidujících stran, tudíž ani k porušení § 30 volebního zákona.
32. Navíc soud poté, co se obeznámil s obsahem jednotlivých čísel Radničních listů, které byly vydány v roce 2021 v době předcházející konání voleb v obci Mírová, se neztotožnil s názorem navrhovatele, že by se v případě této tiskoviny jednalo o jistou formu „plochy pro vylepování volebních plakátů“ ve smyslu § 30 volebního zákona. Po obsahové stránce se všechna tři odkazovaná čísla Radničních listů věnují aktuálním otázkám v obci Mírová, aniž by na jakémkoli místě této tiskoviny bylo vyhrazeno místo pro propagaci volebních kandidátů či volebních stran zaregistrovaných k volbám v obci Mírová. Soud nepovažoval za volební plakát fotografii starostky obce, neboť úvodní strana Radničních listů byla vždy věnována úvodnímu slovu starostky, což je v podobných tiskovinách běžné (stejně jako není výjimečné otištění fotografie autora úvodního slova v rámci úvodníku tiskoviny). Pokud jsou v Radničních listech zmíněny volby v obci Mírová, pak jde zejména o vysvětlení, proč se volby musejí konat již v roce 2021, tedy předčasně oproti pravidelnému termínu voleb připadajícímu na podzim roku 2022 (v dané souvislosti je zmiňována

rezignace všech opozičních zastupitelů, včetně většiny náhradníků), a dále pak o organizační otázky spojené s konáním předmětných voleb vyhlášených na 18. 9. 2021. Volební strana č. 1 nebyla v předmětných číslech Radničních listů zmíněna vůbec. Volební strana č. 2, resp. opoziční zastupitelé za tuto volební stranu byli zmíněni minimálně, a navíc v souvislosti s reakcí představitelů obce (zejména starostky v roli odpovědného redaktora) na mediální výstupy opozice (srov. str. 4 Radničních listů č. 1/2021) a poté na informace obsažené v tiskovině Mírovský zpravodaj vydávaného spolkem Zdravé životní prostředí Mírová z. s., jenž je spjat s volební stranou č. 2 (srov. str. 3 Radničních listů č. 2/2021 a str. 2 Radničních listů č. 3/2021).

33. V návaznosti na výše uvedené soud ve vydávání Radničních listů nespatřuje ani porušení navrhovatelem namítaného § 30 volebního zákona, ani jiného ustanovení volebního zákona, popř. jiného předpisu vážícího se na volební proces. To znamená, že již první z předpokladů pro úspěšnost návrhu na neplatnost voleb v obci Mírová nebyl naplněn, což samo o sobě je dostatečným důvodem pro zamítnutí návrhu.
34. Soud nad rámec výše uvedeného uvádí, že i v případě, že by byl závěr ohledně nesplnění podmínky nezákonnosti v posuzovaném případě opačný, než který soud z výše popsanych důvodů zaujal, pak soud v projednávané věci nemá pochyb o tom, že by nebyl naplněn požadavek na zásadní intenzitu případné nezákonnosti tak, aby se jednalo o takový výjimečný případ, kdy by případné vady volebního procesu prokazatelně hrubě ovlivnily výsledky voleb v obci Mírová.
35. Předně, navrhovatel v řízení ani netvrdil ani neprokázal, že by vydávání Radničních listů ovlivnilo vůli voličů do té míry, že by výsledné rozdělení mandátů bylo odlišné, než jak jsou nyní dány výsledkem voleb v obci Mírová. Dále pak měl soud za prokázané, že v roce 2021 byla v obci Mírová vydávána také tiskovina Mírovský zpravodaj, jehož vydavatelem byl spolek Zdravé životní prostředí Mírová z. s., který je spjat s volební stranou č. 2 (viz v této tiskovině obsažený odkaz na „Facebook: Občané pro Mírovou“) a v němž se v č. 1/2021 ze dne 7. 9. 2021 (tedy 11 dní před konáním předmětných voleb) objevuje volební plakát volební strany č. 2, včetně fotografie kandidátů za tuto volební stranu a sloganů „volte č. 2 – Občané pro Mírovou“ a „Společně to vyhrájeme“. Tiskovina Mírovský zpravodaj byla spolkem Zdravé životní prostředí Mírová z. s. vydávána ještě před tímto prvním „oficiálním“ číslem 1/2021, přičemž se mj. kriticky vyjadřovala ke starostce a místostarostovi obce Mírová (zvoleným za volební stranu č. 1) a předkládala občanům obce Mírová svůj pohled na dění v obci. Je tudíž zřejmé, že volební strana č. 2 měla před předmětnými volbami prostor pro volební kampaň, a to i na úrovni tiskovin vydávaných v obci Mírová. Přitom, jak již bylo uvedeno výše, Radniční listy vydávané obcí Mírová žádnou přímou volební kampaň neobsahovaly (na rozdíl od Mírovského zpravodaje).
36. Navíc je třeba poukázat na výsledky voleb, podle kterých byl procentuální rozdíl mezi celkovým výsledkem volební strany č. 1 a volební strany č. 2 poměrně výrazný (56,25 % ku 43,74 %) a dále pak i na to, že dokonce až 3. náhradník za volební stranu č. 1 měl více hlasů (92 hlasů) než první ze zvolených zastupitelů volební strany č. 2 (83 hlasů), resp. první z náhradníků volební strany č. 2 (77 hlasů).

37. Soud k uvedenému doplňuje, že při přezkumu zákonnosti voleb v obci Mírová v rozsahu vymezeném návrhovatelem nezjistil žádnou další nezákonnost, která by mohla být podstatná pro výsledek voleb, tudíž ve svém posouzení nešel nad rámec navržených tvrzení a důkazů, resp. ani nad návrh návrhovatela petitu.
38. Úplným závěrem soud uvádí, že návrhovatelem odkazované dílčí závěry obsažené v nálezů Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 73/04 nikterak nesvědčí návrhovateli argumentaci o neplatnosti voleb v obci Mírová, neboť v případě voleb v obci Mírová nebylo prokázáno, že by starostka obce Mírová prostřednictvím Radničních listů vedla svoji volební kampaň či kampaň volební strany č. 1, za kterou kandidovala, resp. že by vydávání Radničních listů hrubě ovlivnilo výsledek voleb v obci Mírová.

IV.

Rozhodnutí soudu

39. S ohledem na to, že v projednávané věci nebylo prokázáno, že by byla porušena ustanovení volebního zákona či jiného předpisu vážícího se na volební proces, a to způsobem, který by hrubě ovlivnil výsledky voleb v obci Mírová, soud neshledal předmětný návrh důvodným, a proto návrh usnesením zamítl podle § 90 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 7 s. ř. s. *per analogiám* (výrok I. usnesení).

V.

Náklady řízení

40. O nákladech řízení soud rozhodl výrokem II. usnesení tak, že ve smyslu § 93 odst. 4 s. ř. s. nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 20. října 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu